

د پوهنۍ وزارت

د تعلیمی نصاب، د بنوونکو د روزنې
او د ساینس د مرکز معینت
د تعلیمی نصاب د پراختیا او درسي
کتابونو د تالیف لوی ریاست

اسلامي بسوونه او روزنه

جعفری مذهب

دوهم ټولگی

Ketabton.com

درسي کتابونه د پوهنې په وزارت پوري اړه لري.
په بازار کې بې اخیستنه او خرڅونه په کلکه منع
ده. له سرغروونکو سره قانوني چلن کېږي.

د پوهنې وزارت

د تعلیمي نصاب، د بنوونکو د روزنې
او د ساینس د مرکز معینېت
د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي
کتابونو د تالیف لوی ریاست

د قرآن کریم زده کړه

او

اسلامي سوونه او روزنه

جعفری مذهب

دوهم ټولگي

د چاپ کال: ۱۳۸۹ هـ . ش.

د کتاب د تالیف، خپرني او تدقیق کمپېټې

ليکونکي:

۱. محمد باقر جعفری

د تدقیق کمپېټې:

د پوهنې وزارت علمي غړي:

۲. محمد عزیز بختیاری.

۳. محمد باقر جعفری.

۴. سید عبدالوهاب رحمانی

۵. یار محمد باقری

۶. سید محمد حسین فرهنگ

۷. فاروق انصاری

د نورو اور ګانو غړي:

۸. سید حسین عالمی بلخی په ولسي جرګه کې د عدلی او قضایي کمیسيون غړي.

۹. نعمت الله غفاری په ولسي جرګه کې د پوهنې او عالي تحصیلاتو د ديني کمیسيون غړي.

۱۰. مولوی عبدالعزیز په ولسي جرګه کې د پوهنې او عالي تحصیلاتو د ديني کمیسيون غړي.

۱۱. قاضی نذیر احمد حنفی په ولسي جرګه کې د تقنین د کمیسيون معافون.

۱۲. سید عبداللطیف سجادی د شیعه علماءو د شورا غړي.

۱۳. مولوی عین النعیم د علماءو د سراسری شورا غړي.

د مطالبو فهرست

د قرآن کریم زده کړه

۲۶-۱..... د قرآن کریم زده کړه

اسلامي بنوونه او روزنه

۳۷-۴۷..... لومړي فصل: عقاید

۵۲-۳۸..... دهم فصل: احکام

۶۷-۵۳..... دریم فصل: آداب او اخلاق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بسم الله الرحمن الرحيم

**د پوهنې د وزیر پېغام
گرانو استادانو، بنوونکو او زده کوونکو،**

بنوونه او روزنه د هر هپواد د پراختیا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعلیمي نصاب د بنوونې او روزنې مهم توکۍ د چې د علمي پرمختګ او ټولنې د اړتیاوو له مخې رامنځته کېږي. خرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنیزې اړتیاوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعلیمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البتہ نه بنایي چې تعلیمي نصاب د سیاسي بدلونونو او د اشخاصو د نظریو او هیلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پر همدي ارزښتونو چمتو او ترتیب شوی دی. علمي ګټورې موضوعګانې پکې زیاتې شوې دي. د زده کړې په بهير کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدریسي پلان برخه ګرځیدلې ده.

هیله من یم دا کتاب له لارښونو او تعلیمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د میتودونو د کارولو له لارې تدریس شي او د زده کوونکو میندې او پلرونه هم د خپلولوی او زامنوا په باکیفیته بنوونه او روزنه کې پرله پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هیلې ترسره شي او زده کوونکو او هپواد ته بنې بریاوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زمورد گران استادان او بنوونکي د تعلیمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستړه دنده او دروند مسئولیت لري.

د پوهنې وزارت تل زیار کابوی چې د پوهنې تعلیمي نصاب د اسلام د سېپڅلي دین له بنستونو، د وطن دوستي د پاک حس په ساتلو او علمي معیارونو سره سم د ټولنې د خرګندو اړتیاوو له مخې پراختیا ومومي.

په دې ډګر کې د هپواد له ټولو علمي شخصیتونو، د بنوونې او روزنې له پوهانو او د زده کوونکو له میندو او پلرونو خخه هیله لرم چې د خپلولو نظریو او رغنده وړاندیزونو له لارې زمورد له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لا بهه تالیف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو خخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتیب کې یې مرسته کړې، له ملي او نړیوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هپوادونو خخه چې د نوي تعلیمي نصاب په چمتو کولو او تدوین او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې یې مرسته کړې ده، منه او درناوي کوم.
ومن الله التوفيق

فاروق وردګ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د پوهنې وزیر

د قرآن کريم د زده کړې مضمون

لومړۍ لوست

د قرآن کريم د تلاوت ادبونه

هدف:

د قرآن کريم له آدابوسره آشنایي.

پوښته:

آيا تاسو پوهیږئ، چې د قرآن کريم د تلاوت په وخت کې باید کوم شیان په پام
کې ونیول شي؟

د قرآن کريم تلاوت زیات احکام او آداب لري چې دبېلګې په توګه یې

خینوته په لاندې ډول اشاره کوو:

۱_ له او دا سه پرته باید قرآن کريم ته لاس ورنه وړو.

۲_ د قرآن کريم د لوستلو لپاره باید پاکې جامې زموږ په خان وي او او دس وکړو.

۳_ د قرآن کريم له تلاوت خخه د مخه اعوذ بالله من الشيطان الرجيم او

ورپسې (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) ووايو.

۴_ قرآن کريم په پوره ادب او احترام سره تلاوت کړو.

۵_ هڅه وکړو چې قرآن کريم په سمه توګه زده کړو.

۶_ کوبښن وکړو چې قرآن په بنه غږ تلاوت کړو.

۷_ کوبښن وکړو چې د آیاتونو معناګانې هم زده کړو.

۸_ کله چې د قرآن کريم تلاوت واورو، نو باید غلي شو او غور ورته ونيسو.

هڅونه:

زده کوونکي دي د قرآن کريم د تلاوت آداب په غورسره ولولي او بیا دې په خپلو کتابچوکې ولیکي.

ارزوونه:

آيا زده کوونکو د قرآن کريم د تلاوت ادبونه زده کړي دي؟

آيا زده کوونکي د قرآن کريم آداب په تولگي کې کاملا مراءات کوي .

دوييم لوست:

درې گونني حرکات

هدف: د درې گونو حرکاتو تکرار.

پوشتنی:

- آيا تاسو زور، زير او پېښ پېژنئ؟

الفباء د زور، زير او پېښ له حرکتونوسره په هجایي ډول ولوی:

جَ جَ جُ	ثَ ثَ ثُ	تَ تَ تُ	بَ بَ بُ	حَ حَ حُ
رَ رَ رُ	ذَ ذَ ذُ	دَ دَ دُ	خَ خَ خُ	
ضَ ضَ ضُ	صَ صَ صُ	شَ شَ شُ	سَ سَ سُ	زَ زَ زُ
فَ فَ فُ	غَ غَ غُ	عَ عَ عُ	ظَ ظَ ظُ	طَ طَ طُ
نَ نَ نُ	مَ مَ مُ	لَ لَ لُ	كَ كَ كُ	قَ قَ قُ
	يَ يَ يُ	ءَ ءَ ءُ	هَ هَ هُ	وَ وَ وُ

لاندي کلمي په هجایي ډول ولوی:

منَعَ	نصرَ	علَمَ	علَمَ	فُعلَ	فَعلَ	لَكَ	معَ
رُزِقَ	رزَقَ	وَجَدَ	جُمِعَ	جَمَعَ	خُلُقَ	خَلَقَ	مُنْعَ

هخونه :

۱ _ بسوونکی دې توري (حروف) له درې گونوحركتونو سره ولولي او زده کوونکي دې هغه په پوره پام تکرار کړي .

۲ _ زده کوونکي دې په جدول کې د ننه کلمې په هیجایي ډول ولولي .

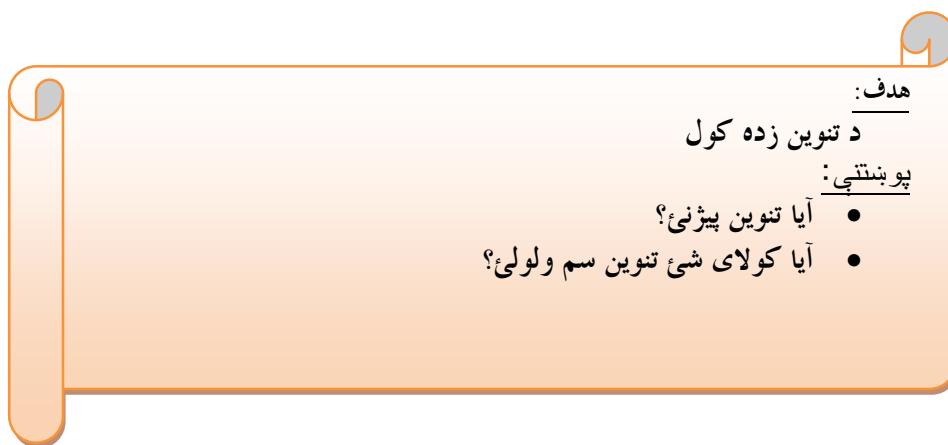
ارزوونه :

آيا زده کوونکي کولای شي لاندې کلمې په سمه توګه و ولولي ؟

يَوْمٌ	نَعْبُدُ	مَلِكٌ	أَعُوذُ	فُلْ	خَلَقَ	حَاسِدٌ	جَاءَ	وَقَبَ	حَسَدَ
--------	----------	--------	---------	------	--------	---------	-------	--------	--------

دریم لوست

تنوین - ۱

تنوین په درې ډوله دی:

۱ _ د زورتنوین. د دوو زوروونو په ډول د تورو په سر لیکل کېږي، لکه :

(—) او د هغه ساکن نون په ډول تلفظ کېږي چې مخکې ور خخه زور

وي، مثلاً:

(أ) د (آن) په شان لوستل کېږي.

۲ _ د زېرتنوین، د دوو زېرونو په ډول لیکل کېږي، لکه :

(—) او د هغه ساکن نون په ډول تلفظ کېږي چې مخکې ور خخه زېر وي،

مثلاً: (۱) د (إن) په شان لوستل کېږي .

۳ _ د پېښ تنوین. د دوو پېښونو په ډول لیکل کېږي، لکه:

(—) او د هغه ساکن نون په دول تلفظ کېږي چې مخکي ورڅخه پېښ وي،

مثال:

(۱) د (اُن) په شان لوستل کېږي .

اوس د جدول په داخل کې حروف له تنوین سره ولولي.

تُ	ت	تَ	بُ	ب	بَ	أُ	إ	أَ	ليكل کېږي
تُنْ	تنْ	تنَ	بُنْ	بنْ	بنَ	أُنْ	إنْ	أنْ	لوستل کېږي

هڅونه :

۱- زده کوونکي دې حروف له تنوین سره ولولي .

۲- د الفبا حروف د پورتني جدول په خېر و ليکي او تنوين ورکړئ .

ارزوونه :

۳- آيا زده کوونکي کولای شي چې د تنوین درې ګونې ډولونه و پېژني او وېې لولي ؟

څلورم لوست

تنوین - ۲

هدف

دنوین یادونه

پښتني:

آيا کولای شي الفباء له تنوين سره ولولي؟

اوسم د الفباء ټول حروف له تنوين سره ولولي:

ااا	ب ب ب	ت ت ت	ث ث ث	ج ج ج	ح ح ح
د د د	ذ ذ ذ	ر ر ر	ز ز ز	س س س	ش ش ش
ض ض ض	ط ط ط	ظ ظ ظ	غ غ غ	ع ع ع	ف ف ف
ق ق ق	ک ک ک	ن ن ن	م م م	ل ل ل	و و و
ه ه ه	ء ء ء	ي ي ي			

هخونه :

زده کونکي دي الفباء په ډله یېزه توګه ولولي.

ارزوونه :

آيا زده کونکي کولای شي د تنوين ډولونه له ټولو حروفو سره ولولي؟

پنځم لوست

شد

د شد نښه داده : (—). که د یو توري په سر شد واقع شي معنی يې داده چې دا حرف تکرار شوي دي. لومړي توري يې ساکن او دویم يې حرکت لري. لاندې مثالونو ته پام و کړئ:

مَدَدَ	مَدَ
إِنْ نَ	إِنَّ
رَبْ بُ	رَبْ
صَلْ لِ	صَلَّ
ثُمْ مَ	ثُمَّ
كَلْ لَا	كَلَّا
شَدْ دَ	شَدَّ
ذَلْ لَ	ذَلَّ

هخونه :

لاندې جدول د درسي جدول په ډول ډک کړئ :

	نَزَلَ
	قَرَبَ
	عَلَمَ
	كَذَبَ
	عَمَرَ

ارزونه :

آيا زده کوونکي شد پیشني ؟

آيا زده کوونکي کولای شي شد سم تلفظ کري ؟

شپومن لوت

اشباعی حرکتونه: الف

هدف :

د(الف) له تلفظ سره اشنا بی.

پوبستی :

ایا پوهېږي کله چې الف له یوه زور لرونکي حرف خخه وروسته راشي خه
ډول لوستل کېږي؟

دلاندې کلماتو تلفظ ته پام وکړئ :

بَا	بَ	ءَا	آ
ثَا	ثَ	تَا	تَ
حَا	حَ	جَا	جَ
دَا	دَ	خَا	خَ
رَا	رَ	ذَا	ذَ
سَا	سَ	زَا	زَ
صَا	صَ	شَا	شَ
طَا	طَ	ضَا	ضَ
عَا	عَ	ظَا	ظَ
فَا	فَ	غَا	غَ

په قران کريم کې کله الف د حروفو په سر په ډېر وروکي شکل لیکل کېږي.

لاندې مثالونو ته پام وکړئ :

بَعْثَنَكُمْ = وَاحِدٍ بَعْثَانَكُمْ = وَاحِدٍ

ذَلِكَ = ذَالِكَ

هخونه:

لاندې جدول په مناسبو کلماتو ډک کړئ :

له الف سره توری	له زور سره توری	له الف سره توری	له زور سره توری
ک	ق		
م	ل		
و	ن		
ء	هـ		
ة	يـ		

ارزوونه:

آيا زده کونکي کولای شي حروف له الف سره سم تلفظ کړي ؟

اووم لوست

اشباعی حرکتونه : واو

هدف:

د (واو) له تلفظ سره اشنایي

پونستي:

ایا پوهېږي کله چې (واو) له یو پیښ لرونکي توري خخه وروسته واقع شي، خه
دول تلفظ کېږي؟

د لاندې کلماتو تلفظ ته پام وکړئ :

بُو	بُ	أُ
ثُو	ثُ	تُ
حُو	حُ	جُ
دُو	دُ	خُ
رُو	رُ	ذُ
سُو	سُ	زُ
صُو	صُ	شُ
طُو	طُ	ضُ
عُو	عُ	ظُ
فُو	قُ	فُ

په قران کريم کې ځینې وختونه (واو) په ډېر وروکې شکل د حرف په سرليکل

کېږي. لاندې مثالونو ته پام وکړئ :

إِنَّهُ = إِنَّهُ رَحْمَتُهُ = رَحْمَتُهُ = خَطِيَّتُهُ

هخونه :

لاندنی جدول په مناسبو حروفو ډک کړئ :

له پېښ سره توری	له واو سره توری	له پېښ سره توری	له واو سره توری
ك			ق
م			ل
و			ن
ء			هـ
ة			يـ

ارزونه :

آيا زده کونونکي کولای شي حروف له (واو) سره سم تلفظ کړي ؟

آتم لوست

اشباعی حرکتونه: یا

هدف:

د(با) له تلفظ سره آشنايی

پوښته:

آيا پوهیږئ کله چې یا له یوه زېر خنخه وروسته راشي خنګه تلفظ کېږي؟

لاندې تورو ته پاملننه وکړئ:

بِي	بِ		ايِي	اِ
ثِي	ثِ		تِي	تِ
حِي	حِ		جِي	جِ
دِي	دِ		خِي	خِ
رِي	رِ		ذِي	ذِ
سِي	سِ		زِي	زِ
صِي	صِ		شِي	شِ
طِي	طِ		ضِي	ضِ
عِي	عِ		ظِي	ظِ
فِي	فِ		غِي	غِ

په قرآن کريم کې په ئىنۇ خاينو نوكىي يا په كوجنى دول په توري پسى ليكل

شوې وي، لاندى مثالۇنو تە پاملىرنە و كېرى:

بَعْدِهِ = بَعْدِهِي بِهِ = بِهِي رُسُلِهِ = رُسُلِهِي مَلَائِكَتِهِ

= مَلَائِكَتِهِي

ھخونە :

لاندى جدول د درسي جدول په دول چك كېرى:

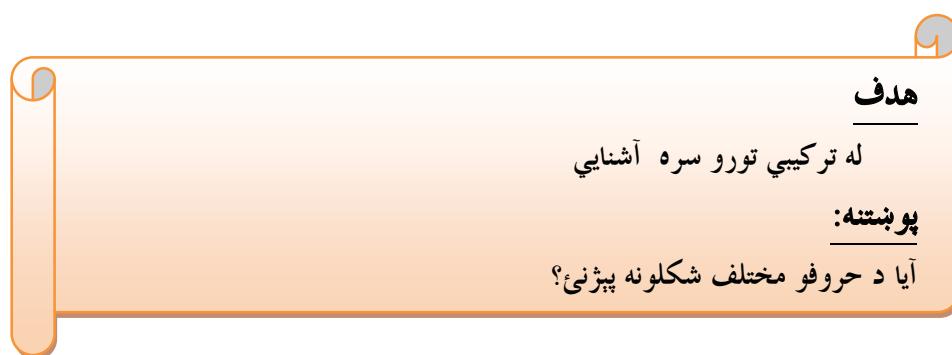
له يا سره توري	له زېر سره توري	له يا سره توري	له زېر سره توري
ق			ف
ل			ك
ن			م
ـهـ			و
ب			و

ارزونە:

آيا زده كۈونكىي كولاي شي توري له يا سره سەم تلفظ كېرى؟

نهم لوست

ترکیبی حروف

تېركال مو ولوستل، چې حروف کله په لومړي سرکې، کله په منځ کې او کله هم د کلمې پای کې رائې. مختلف شکلونه به بې ووينې. لاندې جدول ته پاملنې و کړئ:

یواچې توری	لومړی توری	دمنځ توری	وروستی توری
ا	ا	ا	ا
ب	ب	ب	ب
ت	ت	ت	ت
ث	ث	ث	ث
ج	ج	ج	ج
ح	ح	ح	ح
خ	خ	خ	خ

ـ	ـ	د	د
ذ	ذ	ذ	ذ
ر	ر	ر	ر
ز	ز	ز	ز
س	سـ	سـ	سـ
شـ	شـ	شـ	شـ
صـ	صـ	صـ	صـ
ضـ	ضـ	ضـ	ضـ
طـ	طـ	طـ	طـ
ظـ	ظـ	ظـ	ظـ
عـ	عـ	عـ	عـ
غـ	غـ	غـ	غـ
فـ	فـ	فـ	فـ
قـ	قـ	قـ	قـ
كـ	كـ	كـ	كـ
لـ	لـ	لـ	لـ
مـ	مـ	مـ	مـ
نـ	نـ	نـ	نـ

و	و	و	و
ه	هـ	هـ	هـ
ى	يـ	يـ	ىـ

که پاملونه موکړې وي، خینې حروف د کلمې په پای کې تغییر نه خوري.

هخونه :

لاندې کلمې ولوی او خرگنده کړئ، چې هر توری تركیبی شکل لري. د تركیبی تورو شکلونه د کلمو

په وړاندې کېږدئ:

مثال: $\text{ا} \text{ل} \text{ل} \text{ح} \text{م} \text{د} = \text{\~{ا}\~{ل}\~{ح}\~{م}\~{د}}$

$= \text{نَعْبُدُ}$

$\text{أَهْدِنَا} =$

لسم لوست

د اخلاص سورت هجایي لوستل

هدف

د قرآن کريم له هجایي لوستلوسره آشنایي

پوښتني:

آيا تاسو له هجایي لوستلوسره بلد ياست؟ •

آيا تاسوکولای شی چې د اخلاص سورت په هجایي توګه تلاوت کړئ؟ •

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ	الصَّمَدُ	اللهُ أَحَدٌ	أَحَدٌ	قُلْ هُوَ
قُلْ هُوَ الَّهُ أَحَدٌ	اللَّهُ أَحَدٌ	الصَّمَدُ	أَحَدٌ	قُلْ هُوَ
لَمْ يَكُلْ	يُولَدَ	وَلَمْ يُوْلَدْ	يُولَدَ	لَمْ يَكُلْ
لَمْ يُوْلَدْ	يُولَدَ	وَلَمْ يُوْلَدْ	يُولَدَ	لَمْ يَكُلْ
وَلَمْ يَكُنْ	يَكُنْ	لَمْ يُوْلَدْ	كُفُواً أَحَدٌ	وَلَمْ يَكُنْ
وَلَمْ يَكُنْ	يَكُنْ	لَمْ يُوْلَدْ	كُفُواً أَحَدٌ	وَلَمْ يَكُنْ

هڅونه : زده کوونکي دې د اخلاص سورت هجایي ولولي .

یوولسم لوست

د الکوثر سورت هجایي لوستل

هدف

د قران کريم له هجایي تلاوت سره آشنایي

پوبنستني:

آيا تاسو کولاي شي د کوثر سورت هجایي تلاوت و کړئ؟

آيا تاسو تر او سه د کوثر سورت هجایي تلاوت کړي دی؟

د کوثر سورت په هجا سره تلاوت کړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ۖ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحِرْ ۗ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَفْرَوْعَ ۚ

هڅونه:

زده کونکي دې د کوثر سورت هجایي تلاوت کړي.

ارزوونه:

آيا زده کونکي کولاي شي د کوثر سورت په هجا تلاوت کړي؟

دولسم لوست

د الفلق د سورت هجایي لوستل

هدف:

د قران کريم له هجایي لوستلو سره آشنایي

پوښتې:

آيا تاسوکولای شي د الفلق سورت هجایي تلاوت کړئ؟

آيا د الفلق سورت مو تلاوت کړی دی؟

دالفلق سورت په هجا سره تلاوت کړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ^۱ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ^۲ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا
وَقَبَ^۳ وَمِنْ شَرِّ النَّفَثَاتِ فِي الْعُقَدِ^۴ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ^۵

هخونه:

گرانو زده کوونکو! د الفلق سورت هجایي تلاوت کړئ.

دیارلسم لوست

د الناس سورت هجایي لوست

هدف:

د قران کريم له هجایي لوستلو سره آشناي.

پوښتني:

آيا کولای شي قران کريم هجایي تلاوت کړئ؟

آيا تاسو د الناس سورت تلاوت کړي دی؟

د الناس سورت هجایي تلاوت کړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝ مَلِكِ النَّاسِ ۝ إِلَهِ النَّاسِ ۝ لَا
مِنْ شَرِّ الْوَسَوَاسِ ۝ هَاخَنَّاسِ ۝ ۝ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي۝
صُدُورِ النَّاسِ ۝ لَا مِنِ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۝

هڅونه:

زده کونکو! د الناس سورت هجایي تلاوت کړئ.

خوارلسم لوست

د الاخلاص د سورت تلاوت او حفظ

هدف:

د الاخلاص د سورت روانی تلاوت او حفظ کول

پونستي:

آيا تاسو کولای شي، چې قران کريم روانی تلاوت کړئ؟

آيا د الاخلاص سورت مو ياد دي؟

د الاخلاص سورت حفظ کړئ او بيا ېې تلاوت کړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ^۱ لَا إِلَهَ مِثْلُهُ^۲
لَمْ يَكُنْ لَّهُ كُفُواً أَحَدٌ^۳

هخونه:

د الاخلاص سورت روانی تلاوت کړئ.

د الاخلاص سورت حفظ کړئ.

پنځلسم لوست

د الحمد د سورت تلاوت او حفظ

هدف

د الحمد د سورت روانی تلاوت او حفظ کول

پوښتني :

آياتاسو کولای شي د حمد سورت تلاوت کړئ؟

آيا د الحمد سورت موحظ کړي دی؟

د حمد سورت حفظ کړئ او په روانی سره بي تلاوت کړئ:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ
مَلِكُ يَوْمِ الدِّينِ إِلَيْهِ نَعْبُدُ وَإِلَيْهِ نَسْتَعِينُ
إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ
عَلَيْهِمْ غَيْرَ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

هخونه:

د حمد سورت حفظ کړئ او په روانی سره بي تلاوت کړئ.

شپارسم لوست

د النصر د سورت تلاوت او حفظ

هدف

د النصر د سورت روانی تلاوت او حفظ کول

پښتنې:

آیا د النصر سورت روانی لوستلی شي؟

آیا د النصر سورت مو حفظ کړي دی؟

د النصر سورت په روانی سره تلاوت کړئ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا جَاءَ نَصْرًا لِلَّهِ وَالْفَتَحِ^۱ وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ
اللَّهِ أَفْوَاجًا^۲ قَسَبًا مِّنْ حَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرَةً إِنَّهُ كَانَ تَوَابًا^۳

هڅونه:

د النصر سورت په روانی ولوی.

اولسم لوست

د الکافرون د سورت روانی تلاوت

هدف:

د الکافرون د سورت د روانی تلاوت زده کړه

پوښتنې:

آیا د الکافرون سورت روانی تلاوت کولای شي؟

د الکافرون سورت روانی تلاوت کړئ.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ يَا أَيُّهَا الْكُفَّارُونَ لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ لَا
وَلَا أَنْتُمْ عَبْدُونَ مَا أَعْبُدُ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَا عَبَدْتُمْ لَا
لَا أَنْتُمْ عَبْدُونَ مَا أَعْبُدُ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِي دِينِي

هخونه:

هر زده کونکی دې د الکافرون سورت په روانی تلاوت کړي.

لومړی فصل: عقاید

لومړی لوست:

د دین اصول

هدف

د دین له اصولو او مذهب سره اشنا کيدل.

پوبنتي

• آیا د دین اصول پیژنئ؟

زمور بد دین او مذهب اصول پنځه دي:

۱. توحید: یعنې د الله ﷺ په یووالی ايمان لرل.
۲. عدل: یعنې الله ﷺ عادل ذات دی او ظالم نه دي.
۳. نبوت: یعنې په دې خبره ايمان او باور لرل چې الله ﷺ ډير پيغمبران د خلکو د لارښوونې او هدایت لپاره رالېبلي دي.
۴. امامت: یعنې دا چې دولس امامان له پيغمبر (صلی الله علیه وآلہ وسلم) خخه وروسته د امت د هدایت دنده په غاره لري.
۵. معاد: یعنې دا چې ټول انسانان وروسته له مرګ خخه بېرته را ژوندي کېږي او د دوی عملونه او کړه وړه ټول د قیامت په ورڅه حسابېږي:

هڅونې

۱. زده کوونکي دې خپلو منځو کې د دین په اصولو یو له بل سره وغږېږي؟
۲. زده کوونکي د دین اصول باید په یادو سره زده کړي.

ارزونه

آیا د اسلام پنځه بناوي مو پیژنډلې دي؟

دویم نوست:

کلمه طبیبه

هدف

له کلمې طبیې سره اشنا کېدل.

پوښتې

ایا پوهیږی کلمه طبیه خه شي ده؟

ایا کولای شي کلمه طبیه وواياست؟

هر انسان د کلمې طبیې «لا اله الا الله محمد رسول الله» په ويلو سره مسلمان کېږي د کلمې طبیې معنا دا سې ده: ((هیڅوک غیر له یوه الله تعالیٰ خخه د عبادت لایق نه دی او محمد^(ص) د الله تعالیٰ را ليبل شوی پیغمبر او رسول دی.

۱. زده کوونکي دې کلمه طبیبه په ډليزه توګه سره په اوچت آواز ووايي؟

۲. د کلمې طبیې د معنۍ په باره کې په خپل منځ کې خبرې وکړئ؟

✿ آیا زده کوونکو کلمه طبیبه په يادو زده کړي ده؟

✿ آیا هغوي د کلمې طبیې په معنۍ او مفهوم پوه شوي دي؟

دریم لوست:

توحید

هدف

د دین له اصولو او په خاصه توګه له توحید سره اشنائي.

پوبنټې

ایا پوهیږئ چې د دین اصول خو دي؟ •

ایا د توحید معنا پېژنې؟ •

توحید: یعنې یوازې یو الله تعالی وجود لري چې قول مخلوقات یې پیدا کړي دي، موب چې کله کلمه طیبه وايو د الله تعالی په یووالي اعتراف کړو. الله (ج) عالم او قدرتمند دي. الله (ج) زموږ سره په کارونو کې کومک کوي، الله (ج) ډير مهربانه دی او خپل بندگان ورته ګران دی، موب ته الله (ج) تر هر خه ګران دی او عبادت یې کړو.

زده کوونکي دي په درې نفرې ډلو وویشل شي او د درس د محتوى په باره کې د یو له بل سره خبرې وکړي.

څلورم لوست:

الهي عدل

هدف

د مذهب له اصولو او په خاصه توګه د الله (ج) د عدالت له معنی سره اشنایي

پوښتني

- خوک د عدالت معنی پوهېږي؟
- الله (ج) له خپلو بندگانو سره خرنګه چلن کوي؟

الهي عدل يعني الله (ج) عادل دی او له هيچا سره ظلم نه کوي.

الله (ج) عدل کوونکي انسانان خوبنوي. الله (ج) هغه خلک چې بنه کارونه سرته

رسوي جنت ته بیا بی خو هغه خلک چې ظلم کوي او خلکو ته ضرر رسوی دوزخ ته

بیا بی.

هخونې

زده کوونکي دي په خپلو کتابچو کې الهي عدل په باره کې خهوليکي.

ارزونه

✿ خوک کولی شي د الله (ج) د عدالت مفهوم واضح کړي.

پنځم لوست:

نبوت

۹

هدف
اشنايې له نبوت يا دوهم اصل سره.

پوبنتې

- د دین له اصولو خخه دوهم اصل کوم دي؟
- خوک د نبوت په معنا پوهېږي؟

لوی خدای د انسانانو د لارښوونې لپاره ډیر پیغمبران را لیېلی دی. الهي پیغمبران د ژوند سمي لاري انسان هبنایي. پیغمبران ریښتنې او زړه سواندہ شخصیت لرونکی دی.

مورد الله تعالى له لوري په راغلی ټولو پیغمبرانو ايمان لرو.
حضرت محمد (ص) تر ټولو وروستي، پیغمبر دی له ده وروسته بل پیغمبر نه رائحي موره مسلمانانو ته خپل پیغمبر ډير گران دی او د سنتو پیروي يې کوو.

هڅونې

۱. زده کوونکي دې په څو ډلو وویشل شي او هره ډله دې د درس په موضوع خبرې وکړي.

ارزونه

✿ محترم بسوونکي! آيا زده کوونکي د نبوت په معنى پوه شوي دي؟

شپرم لوست:

د رحمت نبی

هدف

د پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم سره اشنا کېدل.

پونستي

- ایا پوهیرئ چې ز مونږ پیغمبر (ص) په کوم ئای کی دنیاته راغلی؟
- ز مونږ د پیغمبر (ص) کردار او رویه د کوچنیانو سره خنگه وه؟

زمور د پیغمبر (ص) نوم محمد (ص) دی. او د پلار نوم يې عبد الله او د مور نوم يې بې بې آمنه ده. حضرت محمد (ص) په مکې معظمي کې زېبیدلى دی. زمود پیغمبر حضرت محمد (ص) د ماشومانو سره ڏيره مينه درلودله او تل يې پر هغوي مهربانی کولهزر رسول الله (ص) علم ته زياته پاملننه کوله. لاندي قصه په غور سره واوري. يوه ورخ رسول الله (ص) مسجد ته ننوت ويې ليدل چې يو ټولګي عبادت کوي او بل ټولګي د علم په زده کړي بوخت دی. نو ويې فرمایل: چې (دواړه ډلي د خير کار کوي ولې زه د بنوونکي په حيث لېبلی شوی یم) هماګه وه چې د علم د زده کوونکو ټولګي ته ورغى او ورسه کښیناست. پیغمبر (ص) په خپله دغه کړنه باندي زمود پام دې ته را ګرځوي چې د علم زده کړه خورا اهمیت لري.

هڅونې

۱. خپل پیغمبر^ص معرفی کړي؟
۲. د پیغمبر^ص د اخلاقو په هکله سره خبرې وکړئ؟
۳. د مسجد له امام یا خپل مور او پلار خخه د رسول الله (ص) د ماشوم توب په باره کې پوښتنې وکړئ، ويې ليکئ او بیا خپلو تولگي والو ته ووايئ.
۴. تاسو له دې قصې خخه خه پند واخیست.

ارزوونه:

۱. آیا تاسو د خپل پیغمبر له نوم او د هغه د مور او پلار له نوم سره آشنا بیع.
۲. تاسو له دې قصې خخه خه برداشت وکړ.

اووم لوست:

امامت

هدف

د مذهب له اصوله او په ظانگپي چول له امامت سره اشنایي

پونستې

- خوک کولای شي د امامانو نومونه و وايي؟
- امامان خه دندې لري؟

مورد عقیده لرو چې د اسلام له پیغمبر ﷺ د مذهب له اصوله او په ظانگپي چول له امامت سره اشنایي
امامان شته دي چې دندې لري د اسلام د مبين دین ارشادات خلکوته بیان کړي،
امامان دولس تنه دي چې لومړي بې امام علي (ع) او آخریني بې امام مهدی صاحب
الزمان دی. دوولس امامان د پیغمبر ﷺ ده اهل بیت خخه دي. چې
نومونه بې په لاندی چول دي:

۱- امام علي (ع)	۷- امام موسى کاظم (ع)
۲- امام حسن (ع)	۸- امام رضا (ع)
۳- امام حسین (ع)	۹- امام محمد تقی (ع)
۴- امام زین العابدین (ع)	۱۰- امام علي النقی (ع)
۵- امام محمد باقر (ع)	۱۱- امام حسن عسکری (ع)
۶- امام جعفر صادق (ع)	۱۲- امام مهدی (ع)

هخونې

زده کوونکي دي په خلورو ګروپونو وويشل شي او يو له بل خخه دي د
امامانو نومونه و پونستې.

ارزوونه

آيا زده کوونکو د امامانو نومونه زده کړي دي؟

اتم لوست:

معاد

(د مرگ نه روسته بیا ژوندي کېدل)

هدف

د اصول دین خصوصاً د معاد د معنی سره اشنا کېدل.

پونتې

ایا د معاد معنی پیژنی؟ •

ایا پوهیرئ چې په هغه بله دنيا کې د نیک عمله خلکو سره خنګه چلندا او معامله کيږي؟ •

يوه ورڅ د پسلی په وړوکې زده کونکو د خپل تولګي د کړکيو خخه د باندې یوه بنکلې منظره کتله او د هغې بنکلې منظرې سیل یې کاوه دوى د ځمکې د زرغونیدو او بوټو او ګیاه په شنه کيدو یو د بل سره خبرې کولي چې دغه، ګیاه، بوټۍ، او نور شنه شوی شیان چې ګورو تول د پسلی د فصل خخه مخکې په ژمي کې تللې او وچ سوی وو او س بيرته تول ژوندي او شنه د خاورې خخه را وتلى دی! پدې وخت کې بسوونکې تولګي ته داخل شو سلام یې و اچاوه او د تولو زده کونکو د حال پونتنې یې وکړه بیاپې وویل: ګرانو زده کونکو! خه شي په باره کې موخبرې کويې:

حامد وویل: موږ د ګیاه او بوټو د شنه کيدو او د ځمکې د زرغونید و په هکله خبرې کولي.

بسونکې وویل: ډيره نېه موضوع ده! تاسو ګورئ چې دغه ګیاه د منی او ژمی د فصلونو خخه وروسته بيرته شنه او ژوندي شوه. خدای لکه خنګه چې دغه ګیاه او بوټې پس له مرگ او وچیدو خخه بيرته شنه او ژوندي کړل! په آخرت کې هم الله تعالى تول خلک را ژوندي کوي او هغو خلکو ته چې په دې دنيا کې یې نېک

عملونه کړي وي اجر او ثواب ورکوي او جنت ورته په برخه کوي او هغه کسان چې په دې دنیا کې يې بد عملونه او بد کارونه کړي وي هغوي ته جزاء او عذاب ورکوي.

حامد وویل: معلم صاحب دغه موضوع ډیره لویه شوه موب غوبنټل چې نن ورخ موب ته د اسلام دریم اصل بیان کړي.

ښوونکي په خندا سره وویل: دغه موضوعات ز موب د نن ورځي درس نه وز موب د نن ورځي درس (معداد) و چې همدغه د اسلام دریم اصل دی. معداد پدې معنی دی چې موب تول پس د مرګ خخه بيرته را ژوندي کېږو او خدائی ^۲ به یوه ورخ تول مخلوق را جمع کوي نیک عمله خلکو ته به اجر او ثواب ورکوي او بد کاره او بد عمله خلکو ته به جزاء او عذاب ورکوي.

۱. زده کونکي دې بیان کړي چې د پسلۍ په فصل کې د ګیاوو شنه کیدل د انسانانو د ژوندي کيدو سره د قیامت په ورخ خه مشابهت لري؟

✿ آیا زده کونکي د معداد په معنی او مفهوم پوه شوي دي؟

دوم فصل: احکام

نهم لوست:

د دین فروعات

هدف

د دین د فروعو سره اشنا کيidel.

پوبنتني

- ايا د دين فروع پيژنئ؟
- ايا د دين د فروعو معنى پيژنئ؟

د دین فروع د اسلام هغو دستورونو او کرو ته ويل کيري چې مسلمان مکلف دي چې
په هغه باندي عمل وکړي. الله ﷺ نسه کارونه په مسلمانانو واجب ګرځولي دي چې
مسلمانان هميشه نسه کارونه وکړي، او د بدومارونو خخه ئان وژغوري. د اسلام
مهم او ضرور فروعات په دې درس کې لولو:

۱. لمونځ: په شپه او ورڅ کې پنځه لمونځونه واجب (فرض) دي.
۲. روزه: د رمضان په مبارکه میاشت کې روزه نیول.
۳. زکات: د خپل مال خخه یوه اندازه مال فقیرانو او محتاجو خلکو ته ورکول.
۴. خمس: نیکانو او ساداتو فقیرانو ته د یوې اندازې او مقدار مال ورکول.
۵. حج: خوک چې توان لري باید یو حل حج ته ولاړ شي.
۶. جهاد: د خپل دین او وطن خخه دفاع کول.
۷. امر په معروف: خلکو ته په نیکو کارونو سره امر کول.
۸. نهی له منکر خخه: د خلکو منع کول له بدومارونو خخه.
۹. تولی: دوستی کول د الله ﷺ او د ده د رسول د دوستانو سره.

۱۰. تبری: د الله ﷺ او د ده د رسول د دشمنانو سره دشمنی کول.

هخونی

۱. د دین فروعات په خپلو کتابچو کې ولیکی.
۲. د دین فروعات په یادو سره یاد کړئ.

لسم لوست:

اودس يا د لمانځه لپاره پاکوالی

هدف

د او dalle سه کولو د طریقې پیژندنه.

پوښتې

- پوهیږي چې مخکي د لمانځه نه خه وکړو؟
- خوک کولای شئ چې په عملی توګه او دس وکړي؟

حکمت يو ډیر هوبنیار هلك دی هغه په دریم تولگی کې درس وايی حکمت د خپلې وړې خور فوزیې سره مرسته کوي چې خپل درسوونه یاد کړي یوه ورڅ حکمت د ماسپینبینن په وخت د لمانځه لپاره اودس کاوه فوزیه چې د خپل کور په انګړ کې لوښې کولې راغله او پونښنې یې وکړه چې خنګه اودس وکړم؟ حکمت ورته وویل: د او dalle سه لپاره لاندې کارونه کوو:

۱. نیت کوو چې اودس کوم لپاره د عبادت

د خداي^②

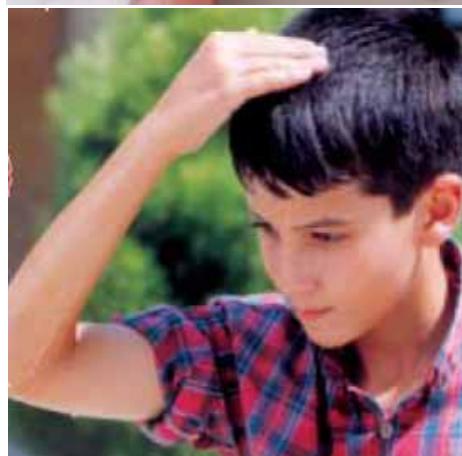
۲. خپل مخ مینځو د سر دویښتانو د بیخ
څخه تر آخر د زنې پورې د پاس نه کښته
طرف ته.

۳. بنی لاس د خنگلې خخه تر ګو تو پورې مینځو د پاس نه کښته طرف ته.

۴. چپ لاس هم د بنی لاس په ډول مینځو.

۵. په سر مسحه کوو غیر د دی چې لاس د
دویم څل لپاره په او بو لوند کړو د پاس
نه کښته طرف ته.

۶. د بنی پښې مسحه په بنی لاس کوو د
ګو تو نه تربند کي پوري.

۷. د چې پښې مسحه په چپ لاس کوو د ګو تو نه تربند کي پوري، حکمت په
هغه ترتیب سره چې وویل: او دس وکړي ترڅو یې خور زده کړي.

هڅونې

زده کونکى دې په نوبت سره او دس وکړي او بسوونکى دې ورته متوجه شي.

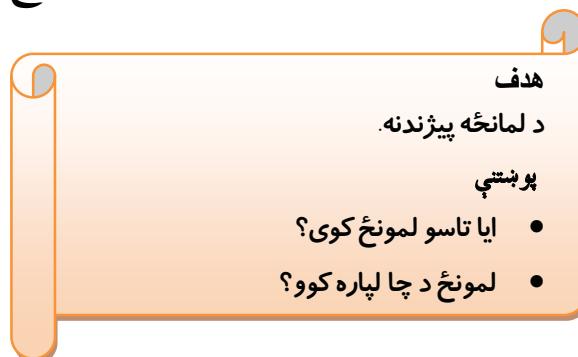

ارزونه

آیا زده کونکو د دې درس خخه وروسته او دس یاد کړي دې؟

یوولسم لوست:

لمونخ

موږ ټول د الله تعالی شکر کوو چې مسلمانان یو هر مسلمان په شپه ورڅ کی پنځه لمونځونه کوي لمونخ د لوی رب تعالی عبادت دی موږ چې کله په لمانځه درېږو د خپل رب سره خبرې کوو او د هغه سره تعهد او وعده کوو چې یواځې د ده عبادت کوو او پرته د ده څخه د بل هیڅ شي عبادت نکوو له همدي کبله خوک چې لمونخ کوي هغه د ګناهونو څخه ئان ساتي او هیڅ بدکار نکوي. موږ ډیر خوشحال یو چې بنوونځي ته راځو او لمونخ یادوو موږ په دویم ټولګي کې لمونخ یادوو او هر کله چې لمونخ یاد کړو بیا هغه خپل پلار او مورته وايو. پنځه لمونځونه په دې وختونو کې اداکېږي:
سهار، ماسپېښین، مازديگر، مابنام، ماخوستن.

د لمونځو د رکعاتو شمیر له خپل مور او پلار نه زده کړئ او په ټولګي کې پري خبرې وکړئ.

دولسم لوست:

د فاتحی سورت

هدف

د فاتحی د سورت لوستل او په يادو زده کول.

پوبشي

- ايا د فاتحی سورت سره اشنا ياست؟
- ايا کولای شي چې د فاتحی سورت وواي است؟

موږ مسلمانان په بیوه شپه او ورخ کې پنځه لمونځو نه کوو او په هره لمانځه کې
کم تر کمه دوه ھله د فاتحی سورت لو لو. د حمد د (فاتحه) د سورت لوستل مو په
لومړي ټولګي کې زده کړي دي او په دې درس کې به د حمد سورت په يادو زده
کړو.

هخونې

۱. محترم بشونکي دي زده کونکو ته د حمد د سورت آيتونه داسي قرائت
کړي چې زده کونکي وکړاي شي هغه په يادو ووايي.
۲. زده کونکي دي په پنځه نفري گروپو نو وویشل شي او په خپل وار سره دې
د حمد سورت په يا دو ووايي او نور ټول دي ورته په غور سره غوبه و
نيسي او بيو د بل غلطې دي اصلاح کړي.

ارزونه

محترم بشونکي دي له زده کونکو څخه وغواړي چې د حمد سوره په يادو ووايي.
نور ټول زده کونکي باید د حمد سوره په بنه طریقه یاد او حفظ کړي څو وکولای
شي چې لمونځ وکړي.

دیار لسم نوست:

د اخلاص سورت

هدف

د اخلاص د سورت لوستل او په يادو زده کول.

پونتې

ایا کولای شئ چې د اخلاص سورت ولوی؟ •

ایا د اخلاص سورت مو ياد کړي ده؟ •

د لمانځه په اول او دویم رکعت کې د فاتحې د سورت د لوستلو خخه وروسته.
د اخلاص سورت یا یو بل وروکۍ سورت لولو. په دې درس کې به ټول یو د بل سره
د اخلاص سورت لولو او په يادو به یې زده کوو.

هخونې

۱. زده کونکې دې په خلور نفرې ډلو وویشل شي او په خپل منځ کې دې په نوبت سره د اخلاص سورت ولولي.
۲. زده کونکې دې په دوه کسيز ډول د اخلاص سورت یو بل ته ووايې.

خوارلسم لوست:

تشهد

هدف

د تشهد لوستل او په يادو زده کول.

پونتې

ایا پوهیبرئ چې تشهد خه ته وايي؟

تشهد په کوم وخت کې ويل کيرې؟

د هر لمانځه د دويم رکعت د دويمې سجدي خخه وروسته تشهد لو لو په تشهد سره د خدائی^{۲۷} په يو والي او د پيغمبر صلی الله علیه و آله و سلم په رسالت او پيغمبرۍ شهادت او ګواهي ورکوو او په محمد^{۲۸} او د ده په پاکه کورنۍ درود او دعا وايو! «اللهم صل على محمدٍ وآل محمد» او که چيرته د لمانځه په آخر رکعت کې یوو نو د سلام په ويلو به لمونځ تمام کړوو. د سلام لپاره وايو «السلام عليك ايها النبی و رحمة الله و برکاته، السلام علينا و على عباد الله الصالحين، السلام عليکم و رحمة الله و برکاته»

هڅونې

۱. زده کونکي دي د تشهد او سلام ذكر په دېر دقت سره ولوسي.
۲. زده کونکي دي په دوه کسيزه ډول سره د تشهد او سلام ذکر خپلو منځو کې ولوسي.

ارزونه

آيا کولاي شئ چې د تشهد ذکر د يادو خخه ووايي؟

پنخه لسم لوست:

قنوت

هدف

د دعای قنوت درست او صحیح لوستل او یادول.

پوښتې

- ایا پوهیبرئ چې قنوت خه شی دی؟
- ایا د دعای قنوت موزده دې؟

دعای قنوت د هر واجب لمانځه په دویم رکعت کې رکوع ته له تللو خخه مخکې
واجب دی. او هم کولای شو چې په قنوت کې هره دعا
ولولو. لاندی دعا په قرآن کریم کې راغلی او د قنوت
لپاره ډیره مناسبه او غوره ۵۵.

رَبَّنَا آءِاتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي

الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَ قَنَا عَذَابَ الْنَّارِ.

هڅونې

۱. زده کونکی دې په دوه کسیزه ډول په خپل منځ کې د دعای قنوت ووايي.
۲. زده کونکی دې په اوچت آواز سره په خپل تولګي کې د دعای قنوت ووايي.

آیا کولای شئ چې د دعای قنوت د یادو خخه ووايي؟

شپارسم لوست:

د رکوع او سجدی ذکر

هدف

درکوع او سجدی دکر لوستل او په یادو زده کول.

پوبتې

• آیا درکوع او سجدی دکر مویاد دی؟

د لمانځه د ارکانو خخه یوه هم رکوع ده. په رکوع
کې لمونځ کونکي په دومره اندازه کښته کېږي
چې لاسونه یې په زنګنوونو ولګیرې په رکوع کې
درې ئلې ((سبحان الله)) یا یو ئل ((سبحان ربى
العظيم و بحمده)) ویل کېږي، د لمانځه د ارکانو
خخه یوبل رکن په هر رکعت کې دوه سجدې دی په
سجدې کې سر په حمکه یا مهر لګو او درې ئلہ ((سبحان الله)) او یا یو ئل
((سبحان ربى الاعلى و بحمده)) وايوو.

هخونې

۱. زده کونکي دې په دوه کسيزه ډول سره خپلو
منځو کې د رکوع او سجدې ذکر په یادو
ولولي.
۲. زده کونکي دې یو، یوکس په نوبت سره د رکوع او سجدې ذکر په ټولګي کې
په اوچت آواز سره ووایي.

ارزونه

آیا د رکوع او سجدې ذکر په یادو ویلاي شئ؟

اوو لسم لوست:

د لمانځه خخه وروسته دعا کول

هدف

د لمانځه وروسته د دعا لوستل او یادول.

پوښتې

• ایا د لمانځه خخه وروسته دعا لوی؟

• د لمانځه خخه وروسته کومه دعا لوی؟

انسان هر وخت د سختی او مشکل سره مخامنځ کېږي او زړه یې غواړي چې خپل مشکل الله تعالی ته وړاندې کړي او د هغه خخه وغواړي چې د ده مشکل او

سختی حل کړي الله ﷺ په قرآن کريم کې فرمایلي چې تاسو زما خخه دعا وغواړئ زه ستاسو دعا قبلو. انسان چې کله دعا کوي د خپل رب (الله تعالی) سره خبری کوي او د هغه خخه مرسته او کمک غواړي.

نو له همدي کبله دعا کول انسان الله تعالی ته نژدي کوي او د بلې خوا د انسان مشکل هم حل

کوي. انسان هر وخت کولي شي چې الله ﷺ ته دعا وکړي او د هغه خخه مرسته او کمک وغواړي، ولې په حینې وختو کې دعا بنې قبلېږي چې یو د دغو وختو خخه وروسته د لمانځه خخه دعا کول دي. موږ کولي شو چې وروسته د لمانځه خخه د هر نیک او بنې کار دعا د الله تعالی خخه وغواړو و مګر بنې او بهترینه دواعا د

پیغمبر ﷺ او د معصومو امامانو دعا ده. په دې لوست کې د حضرت زهرا سلام اللہ علیہا تسبيحات چې پیغمبر علیه السلام خپلې لور ته ورنبوولي دي ذکر کوو.

د حضرت زهرا د تسبيحاتو لوستل ډير زيات ثواب او اجر لري خصوصاً وروسته د لمانئه خخه. د حضرت زهرا په تسبيحاتو کې ۳۴ حلہ اللہ اکبر وايوو ۳۳ حلہ الحمد للہ وايوو او ۳۳ حلہ سبحان اللہ وايو.

هخونې

۱. د لوست مطلب په پنھو کربنو کې خلاصه کړئ.
۲. د حضرت زهرا تسبيحات یاد کړئ.

ارزونه

آيا زده کوونکي کولی شي چې د حضرت زهرا تسبيحات ولولي؟ ◆

اتلس م لوست:

خنگه لمونج وکرو؟

هدف

د لمانچه د ادا کولو د طریقی سره اشنا کېدل.

پوبتی

- ولی لمونج ادا کوو؟
- خرنگه لمونج وکرو؟

لمونج د خدای عبادت دی. هر مسلمان د الله تعالی په امر سره په شپه او ورئ کې پنځه وخته لمونج ادا کوي. لمونج ز موږ د بندګي نښه ده موږ په لمانچه کې د الله تعالی د زیاتو نعمتونو چې موږ ته يې راکړیدي شکر ادا کوو او د هغه عبادت کوو.
خرنگه لمونج ادا کرو؟

په تیرو درسونو کې مو د لمانچه اجزاء یاد کړل او په دی درس کې دوه رکعته لمونج په مکمله توګه یادوو.

- هیرنکرئ چې د لمانچه د ادا کولو لپاره بايد او دس و لر و او وروسته بیا لاندې کارونه په ترتیب سره وکرو.
- د قبلي په لور و دریبو.
- نیت کوو یعنی قصد کوو په زړه کې د مثال په توګه په زړه کې وايو: د سهار دوه رکعته لمونج کوم خاص الله تعالی لپاره بیا ((الله اکبر)) وايو.
- د حمد سورت آخره پوری لولو.
- د اخلاص سورة ((قل هو الله احد)) یا کوم بل سورت مکمل لولو.
- رکوع ته حؤ او په رکوع کې د ملاتير په داسی اندازه کښته کوو چې لاسونه زنګنو ته نسه سم ورسیبی او پدې حالت کې وايو ((سبحان ربی العظیم و بحمدہ)).
- وروسته د رکوع خخه نیغ دریبو او وايو ((سمع الله لمن حمدہ)).

- وروسته بیا سجدی ته حود سجدی لپاره سر پر مهر باندی بدو او وايو ((سبحان ربی الاعلی و بحمدہ)).
- له دی وروسته کبینیو او سجدی ته حود دویم حل لپاره د اول حل په شان.
- لدی وروسته کبینیو او بیا پورته کیربو او د اول رکعت په شان حمد او سورة وايو. د سورت د ویلو خخه وروسته دعای قنوت لولو یعنی د دواړو لاسونو ورغوي او چتنو او دعا کوو د مثال په توګه دا قرآنی دعا لولو «ربنا آتنا فی الدینا حسنة وفی الآخرة حسنة وقنا عذاب النار» هره دعا کولای شو چې قنوت کې بی په وايو.
- وروسته بیا په ترتیب سره لکه چې وویل شورکوع ته حو او بیا سجده کوو.
- وروسته د دویمی سجدی خخه کبینیو او تشهد وايو په تشهد کې داسې وايو ((اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شريك له و اشهد ان محمدًا عبده ورسوله، اللهم صل على محمد و آل محمد))
- بیا سلام ګرځو السلام عليك ايها النبی ورحمة الله وبرکاته، السلام علينا و على عباد الله الصالحين، السلام عليکم ورحمة الله وبرکاته.

۱. زده کونکي دی دوه رکعتی لمونئ ادا کړي.

د خو زده کونکو خخه باید وغوبنټل شي چې دوه رکعتی لمونئ په کامله توګه ادا کړي؟

نویسنده:

پلیتی (نجاست) او پا کوالی

هدف

د نجاست او پا کوالی سره د زده کونکو اشنا کېدل.

پوښتې

- ایا پوهیرئ چې نجاست خه شی دی؟
- که چيرته خه شی نجس شي خنگه کوالی شئ چې هغه پاک شي؟

بعضی شیان نجس او ناپاکه دی لکه وینې، متیازې، د انسان بولې او د ناپاکه شیانو خورل حرام دی. همدارنګه د لمونځ کونکي بدن، کالې، د سجدې ئای باید پاک وي او په نجاست کړنې وي. هروخت چې لاس، کالې، لوښې، فرش، او د اسې نور په نجاست کړ شې باید پاک يې کړو، نجاست په مینځلو سره پاکېږي هر کله چې خپله نجاست لکه متیازې بولې د بدن (خان) او کالیو خخه لیرې شي لدې وروسته باید دری ئله ورباندی او به تیرې شي. پس او به د پاکولو سبب او ذريعه ده او هر شی چې ناپاکه او نجس شي په او بو سره پاکېږي. هر کله چې د لمونځ کونکي ئان یا کالې (جامې) په وینو، متیازو او د انسان په بولو کړې شي باید په او بو سره و مینځل شي.

هڅونې

۱. د انسان بدن (خان) کالی (جامی) په څه شي سره نجس کېږي؟
۲. څرنګه د انسان بدن او کالی د نجاست څخه پا کېږي؟

ارزونه

ایا انسان کولای شي چې د هغو کالیو سره چې په وينه ککړو وي لمونئ وکړي

دریم فصل: آداب او اخلاق

سلم لوست:

د مور او پلار حقوقه

هدف

د مور او پلار د حقوقنو او احترام لرلو د ضرورت پیژندل.

پونتني

- ولې د مور او پلار احترام کوو؟
- تاسو خنګه د مور او پلار احترام کوي؟

حضرت موسى عليه السلام د الله تعالى د لویو پیغمبرانو د جملې خخه وو. هغه یوه ورخ د خدای^(۱) خخه و غوبنستل چې د هغه انډیوال او ملګری په جنت کې ورته ونبیي ده ته الله تعالى وحې و کړه چې د بسار په فلانی منطقه کې یو قصاب ژوند کوي چې هغه به ستا سره په جنت کې وي. موسى^(۲) و غوبنستل چې پوه شي چې هغه خه کردار کړیدی چې د خدای^(۳) سره د اسې لوی منزلت لري. ولار او هغه قصاب کوريي پیدا کړ او هغه ته یې وویل میلمه غواړې! قصاب وویل میلمه د خدای^(۴) دوست دی حضرت موسى^(۵) یو دوہ ورځی د هغه په کور کې و تر خو و گوري چې هغه کوم نبه کار کوي هغه ولیده چې قصاب خو ټله کوتۍ ته نتوخي او خه وخت هلتہ تیروي او بیا راوخي د قصاب خخه یې پونتنې و کړه چه هغه په کوتې کې خه کوي؟ هغه په ټواب کې وویل: زه مور لرم چې هغه د فلچ په مرض اخته ده او د حرکت کولو توان نلري زه ورڅم د هغى ډوډي خوراک او خښاک ورته برابر ورم او په خوله کې یې ورکوم او ورسره خبرې او مجلس کوم چې حوصله او زړه یې تنګ

نشي. حضرت موسى^(ع) متوجه شو چې د دې قصاب بنه والی او اوچت منزلت الله تعالى سره د دې کار په وجهه دی چې د خپلې زړې او مریضې مور سره بنه کوي د دې په خاطر خدای^(ع) ده ته عالی او لور مقام ورکړیدی او هغه ته یې جنت ور په برخه کړیدی کله چې حضرت موسى^(ع) پوه شو نو د هغه سره یې خدای پاماني او مخه بنه و کړه.

۱. ولی هغه قصاب د خدای د پیغمبر سره په جنت کې ملګری شو؟
۲. تاسو خپل مور او پلار سره څنګه رویه کوئ؟
۳. که یو ئل مور او پلار خفه کړئ بیا د هغوي د خوشحالو لپاره خه کوئ؟

✿ آيا زده کونکي د مور او پلار په احترام پوهیدلي دي؟

✿ آيا زده کونکي د مور او پلار د احترام په اهمیت پوه شویدی؟

يو ويشتم لوست:

د بنوونکي حقوقه

هدف

د معلم د حقوقو د پیژندنی سره اشنا کېدل.

پوښتې

- ایا تاسو پوهیږئ چې ستاسو بنوونکي پر تاسو خه حقوق لري؟

- ولې بنوونکي په خپلوزده کونکو حق لري؟

بنوونکي موبه ته علم او پوهه رابنيي، بنوونکي موبه ته عقاید او د اسلام د دین احکام او اخلاق رابنيي. بنوونکي موبه ته ډول ډول علوم را زده کوي. بنوونکي موبه ته د ژوندانه سمې لارې نبېي. نود دی لپاره بنوونکي ز موبه په تعلیم او تربیه او نښه والي کې ډير مهم رول لري. د همدي کبله ده چې د اسلام پیغمبر صلی الله علیہ وآلہ وسلم فرمایلی دي (علماء د نبيانو وارثان دي) حکه چې نبيانو هم خلک، نبې، نیکې او د هدایت لارې ته چې د خداي (ج) لار ده را بلل او دعوت يې ورته کاوه او هغوي يې د دنيا او آخرت په نېیګنو او نیکمرغیو پوهول. موبه هم د خپل بنوونکو سره مینه لرو او کوشش کوو چې د هغوي د درس ورکولو احترام ولرو درناوی يې وکړو او هغه نښه استقبال کړو. موبه د بنوونکي نصیحتونه او پندونه هیڅکله نه هیروو او خپل درسونه په ډير نښه دقت او شوق سره لولو ترڅو پورې چې د بنوونکي کوښښ او زحمت يې ځایه او ضایع نشي. موبه کله چې بنوونکي خبرې کوي

خبرې نه کوو. کله چې د هغه خبری خلاصې شي نوبیا وروسته پونتنې کوو.
مودب هروخت د خپل بسوونکي سره مجلس او خبرې کوو او کونښن کوو چې
د بد او بى ادبه خبرو خخه ئان وژغوروو.

۱. خپل نظر د بسوونکي د حقوقو په هکله په پنځو کربسو کې ولیکئ.
۲. د مور او پلار او یاد مسجد د امام خخه پونتنه وکړئ چې
بوونکي په خپلو زده کوونکو خه حق لري او هغه نتيجه بیا په
خپلو کتاب چو کې ولیکئ؟

- ✿ آیا زده کونکي د درس په مطلب او مرام پوه شویدی.
- ✿ آیا هغوي کولاي شي چې دا واضحه کړي چې د بسوونکي کار او
دنده د پیغمبرانو له کار سره خه مشابهت او ورته والی لري.

دوه ويستم لوست

د گاونډی حقوقه

هدف

د گاونډی د حقوقو سره د شاګردانو اشناۍ

پوبېتې

• ايا د گاونډی حقوقه پېژنی؟

• ستاسو په فکر خنګه کولی شو چې د گاونډی حقوقه مراعت کرو؟

زمور گاونډی یو سړی دی چې کورئی زمور د کور خوا کې دی. د اسلام مقدس دین د گاونډی لپاره زيات حقوقه ورکړي دی. حضرت محمد(ص) به ډيره سپاريښته کوله چې بايد د گاونډی حقوقه مراعات او وساتل شي. ځينې حقوقه د گاونډی دا دی:

- که چيرته هغه قرض وغوارې بايد وريې کرو
- د هغه عېب پت کړو او بل چاته ونه وايو
- کله چې مریض شي پوبېتنه کې وکړو
- د غم او خفگان په وخت کې هغه سره غم شريکي وکړو او هغه ته تسلی ورکړو
- د هغه د خوشحالی په وخت کې هغه سره خوشحالی وکړو او مبارکي ورکړو
- کله چې چيرته سفر وکړي او مسافر شي د خپل توان په اندازه د هغه د مال اولاد ساتنه وکړو
- هغه ته د هر رنګه ضرر او تاوان رسیدو خخه ډډه وکړو

هشونې

۱. د جومات د امام او د کونۍ د غټو او لویانو خخه د ګاونډی نور حقوقه یاد کړو او هغه په خپلو کتابچو کې او لیکو او بیایې خپل تولگۍ کې ولولو
۲. خپل نظر د ګاونډی په هکله په پنځو کربنو کې او لیکي؟

ارزونه

- ✿ آيا زده کوونکو د ګاونډی حقوقه پیژندلی دي؟
- ✿ آيا هغوي کلوی شي چې د مثال په توګه په خپل ژوند او چاپیریال کې د ګاونډی حقوقه بيان کړي؟

در ويشتم لوست

د لويانو او مشرانو د احترام ساتل

۹

هدف

د لويانو احترام ساتل او هفو سره بنه سلوک کول.

پوبتني

- ايا د لويانو احترام ضروري دي؟
- خنگه د لويانو احترام وکړو؟

احمد په دويم تولګي کې درس وايي هغه يوه ورخ په ملي بس موټر کې سور شو چې بنوونځي ته ولارشي. هغه يوه خالي چوکۍ، (سيت) پيدا کړ او کښيناست.

هغه خوشحال و چې خالي سترګي یې په رضا ولګيدې چې لږ وړاندې هغه هم په چوکۍ ناست دی. احمد له ئان سره وویل: ډيره بنه ده چې رضا هم په چوکۍ ناست دی. څکه چې هغه پرون ورخ د لوبو په وخت په څمکه ولویده او پښه یې خوب شوه او دردي یې کاوه. د موټر په بل تم ځای کې یې بودا سړۍ ولیده چې موټر ته پورته شو او کله چې احمد ولیدل چې خالي چوکۍ په موټر کې نشه، زړه یې پري وسوچيده خوده بیا هم خپل ځای ورته ورنکړ. په همدي وخت کې رضا پورته شو او دهغه بودا سړۍ څخه یې وغونښنل چې دده په ځای کښيني څکه چې د لويانو احترام په موږ لازم دي. بودا او مشر سړۍ شکريه ادا کړ او کښيناست. احمد ددي لپاره چې هغه مشر

سپری ته يې ئای نه وورکپی ډير خجالت او پنیمانه او بیا هغه وخت چې
رضایي وليد چې په زخمی پښه د خپل ئای خخه پورته شو او خپل ئای
يې دغه مشر سپری ته پريښود ډير خجالته شو.

۱. ولی رضا چې پښه يې زخمی وه او دردېي کاوه خپل ئای مشر او
بودا سپری ته ورکپی؟
۲. که چيرته تاسود رضا په ئای واي خه به موکړاي واي؟
۳. خپلو ټولګيوالو سره خبرې وکړئ چې ولې په موب دلويانو خلکو
احترام لازم دي؟

آيا زده کوونکۍ ويلى شي چې احمد بنه کار وکړ او که رضا؟
که چيرته شاګردان د مشرانو د احترام په معنى او مفهوم پوه شوي وي خو
مثالونه دې ذکر کړې؟

څلورویشتم لوست

ربنټیا ویل

هدف

د ربنټیاویلو اهمیت او منزلت سره اشناکیدل

پوبنټې

- ربنټیا ویل او صداقت زموږ په ژوند کې خه اهمیت لري؟
- که چیرته سپړی خو ورځی ربنټیا و نه وايی خلک به له هغه سره څنګه معامله وکړي؟

موږ مسلمانان یو او الله تعالیٰ موږ ته لارښونه کړي ده چې ربنټیا ووايو،
ربنټیا ویل د پیغمبرانو صفت دی او دروغ ویل ډير بد کار دی.

ربنټیاویونکی انسان هر خوک خوبنېوي او په هغه اعتماد او اعتبار کوي او د
هغه په خبرو اعتبار او باور کوي. ليکن د دروغجنو خلکو په ویناوه خوک
اعتبار او باور نکوي او هيڅوک دروغجن سپړی نه خوبنېوي او د هغه په خبرو
باور او اعتبار نکوي.

که دروغجن سپړی ربنټیا هم وايی خلک باور او اعتماد پري نکوي.

د یوه شپانه قیصه په بنه دقت سره لولو او د هغه څخه پند او عبرت اخلو.

یوه هلک په یو کلی کې شپني کوله. یو ورڅ هغه یوازې غره ته ختلی و، فکر او
سوج یې وکړو چې خه وکړي؟ تر خو خپل وخت تیرکړي او ئان مصروف
وساتي. اخريې دا فکر او سوج وکړ چې ناري او سورى ووهې چې لیوه دده په
رمه (پسونو) حمله کړي ده چې خو کسان راشي او دی له یو ازيتوب او تنها يې

څخه خلاص شي. شپانه ناري او سورې په لور آواز شروع کړي چې (ليوه دی
ليوه دی) تر هغه پوري يې دا ناري و هلې چې ډير خلک خبر شول او ده ته په منډه
ورغله چې مرسته او کمک ورسره وکړي. ليکن کله چې خلکو ولیدل چې ليوه
نشته او کراره کراری ده او رمه خربزې شپانه ته يې سزاور کړه چې ولې دې
دروغ ويلى وو؟

وروسته له خو روئو بیا دا کار تکرار کړ. ليکن هغه خپل باور او اعتبار د
لاسه ورکړي او خلکو دده په خبرو باور نه کاوه. يوه ورځ وه چې په ربنتیا سره
ليوه په رمه حمله وکړه او شپانه ناري او چیغې شروع کړي خلکو راشئ کمک
راسره وکړئ ليکن خلک هغه ته ورنه غله او فکرپر کاوه چې شپون دروغ وايي
د لکه په شان، همغه و چې ليوه ډيره پسونه خيري کړل او وي خول خو هيڅوک
د شپانه مرستې ته ورنه غله.

اوسم ستاسو په نظر او فکر ولې خلک د شپانه مرستې ته ورنه غله؟

هخونې

۱. د رښتیاولو اهمیت په دوو کربنبو کې ولیکي؟
۲. پورتنۍ، قیصه په پنځو کربنبو کې لنډه کړئ؟
۳. خپل نظر او فکر د دې قیصى په هکله بیان کړئ؟

آيا شاګردانو د رښتیاولو او صداقت اهمیت پیژندلی دی؟

آيا شاګردان کولی شي چې د خپل ژوند او چاپیریال خو مثالونه د رښتیاولو په اړه
ووايي:

پنځه ويشنم لوست

د صحت ارزښت

هدف

د صحت مندي اهمیت سره اشنا کیدل

پوښتې

- تاسو خپلې سلامتۍ او صحت ته خومره اهمیت ورکوي؟
- تاسو خرنګه د خپلې سلامتۍ او صحت ساتنه کوئ؟

صحت او سلامتې یو د الله تعالی د لویو نعمتوونو څخه دی. ډیر خلک تر هغه پورې چې خپل صحت او سلامتې ئي له لاسه نه وي ورکړي د صحت په قدرنه پوهیږي. هغه وخت انسان د صحت او سلامتې په قدر او اهمیت پوهیږي چې کله ناروغ شي د مثال په توګه کله چې زموږ په غابن درد شي نو متوجې کېږو چې زموږ د غابن سلامتۍ خو مره اهمیت او قدر در لود او موب ور څخه غافله او ناخبره وو. نو د دې لپاره باید چې موب ډير کوشش او زیار و باسو تر خو خپل صحت او سلامتې وساتو. موب خرنګه کولی شو چې خپل صحت او سلامتې وساتو؟ موب باید کوبنېن وکړو چې خپل خان او خپل چاپیریال پاک وساتو. حینې کارونه چې هغه باید وکړو دا دی. لېټر لېټه د ورځې دو هڅله باید خپل غابنونه په مسواك او یا د غابنو په کريم پريمينځو. لېټر لېټه باید خپل خان په هفته کې درې هڅله په ګرم او بلو او صابون سره پريمينځو.

- میوې او ترکاري باید مخکې له خورلو څخه بنه پريمينځو

• د کور چتيلی او گندگي باید په کوڅه اولارکي وانه چوو او خپل چاپيريال پاك وساتو.

۱. د سلامتي او صحت اهميت په پنځو کربنسو کي ولیکي؟
۲. د یو چا د صحت ساتلو لپاره باید خه وکړو بيان یې کړئ؟
۳. تاسو که کوم د اسي کار چې په درس کې وویل شو کړي وي په کتابچه کې یې اولیکي؟

آيا زده کوونکي د صحت او سلامتي په اهميت پوه شوي دي؟
هغوي خو مره د یو کس د سلامتي په ساتنه کې کوشش کوي؟

شپړ ویشتم لوست

سوله او امنیت

هدف

د سولې او امنیت د اهمیت سره اشناکیدل.

پوښتې

• ایا تاسو د سولې معنی پیژنځ؟

• تاسو خومره د سولې سره علاقه لري؟

خدای جل جلاله انسان ته عقل ورکړي چې د بنو، او بدومارونو فرق او تمیز وکړي او د خپل ژوند لپاره بنه، سم او مناسب شرایط برابر کړي. انسان باید کوشش وکړي چې خپله ټولنه آرامه وساتي او خپل ژوند د هر راز جنګ او جدل خخه وړغوري. د اسلام پاک دین هم سولې او امنیت ته ډیره توجه کړي ده چې مسلمانان باید یو تر بله سره مينه او محبت ولري، له ټولو سره په پراخه ټنده او بنه ژبه خبرې وکړي د دې لپاره باید کوشش وکړو چې:

- بنه سلوک اختيار کړو
- د جنګ جګړي او شخزو خخه خان وساتو
- هیچا ته کنڅلې او بدې خبرې او نکړو
- په بدومارتونو له چا سره خبرې و نکړو
- له هیچا سره په تروه ټنده او غوشه خبرې و نه کړو
- د هیچا غیبت باید و نکړو
- په هیچا پسي تور او تهمت و نه وايو
- د هیچا سپکاوی باید و نکړو

هخونې

۱. په پنځه کسيزه ډلو تقسيم شئ او خلور شيان پيدا کړئ چې د هغو په کولو سره
خپله ټولنه آرامه وساتي؟
۲. وواياست چې تاسو باید شه وکړئ چې له چاسره جنګ او جګړه او نکړي

ارزونه

- آيا زده کوونکو د سولي او امنیت اهمیت او ضرورت پیژندلی دی؟
- آيا هغوي کولي شي چې د خپل ژوندانه او چاپيریال خو مثالونه د سولي د اهمیت
لپاره راوري؟

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library